

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Ons kenmerk
DBO-K-U-2344324

Inlichtingen bij

Doorkiesnummer

Den Haag

Onderwerp
Kamervragen

Bijlage(n)
1

Uw brief
16 december 2002

Hierbij zend ik u, mede namens de minister van OCenW, de antwoorden op de vragen van het Kamerlid Terpstra (VVD) over de besmetting van zes gezonde chimpansees in het kader van dierproeven (2020304580).

De Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport,

drs. Clémence Ross-van Dorp

Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG
Telefoon (070) 340 79 11
Fax (070) 340 78 34

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX DEN HAAG

Correspondentie uitsluitend
richten aan het postadres
met vermelding van de
datum en het kenmerk van
deze brief

Internetadres:
www.minvws.nl

Antwoorden op kamervragen van het Kamerlid Terpstra over de besmetting van zes gezonde chimpansees in het kader van dierproeven.
(2020304580)

1.

Wilt u de Kamer per omgaande informeren over de resultaten van de tussentijdse evaluatie?

2.

Wilt u de Kamer tevens inzicht geven in het oordeel van geraadpleegde onafhankelijke deskundigen?

1 en 2.

Ik heb, als verantwoordelijk bewindspersoon voor dierproeven- en proefdierenbeleid, een wijzigingsvoorstel van de Wet op de Dierproeven bij de Tweede Kamer ingediend dat verdere proeven op mensapen verbiedt. Er is één uitzondering gemaakt voor het afronden van een vaccinonderzoek ter bestrijding van Hepatitis C. Vanwege het grote belang voor de volksgezondheid dat hiermee gemoeid is, is dit onderzoek geïnitieerd door de Europese Commissie. Hepatitis C is een belangrijke ziekte (wereldwijd 170 miljoen mensen zieken, in Europa 9 miljoen) zonder vaccin of goede behandeling. Mensen ontwikkelen o.a. op termijn een chronische leverontsteking met ernstige gevolgen. De chimpansee is het enige dier dat gevoelig is voor de infectie (naast de mens), in vitro methoden zijn er niet. Dit is daarom de enige manier om te testen als de mens nog niet zelf gebruikt kan worden. De dieren kunnen na de infectie een normaal leven in een sociale groep leiden, omdat ze wel gevoelig voor de infectie zijn, maar niet ziek worden en niet de ernstige leverafwijkingen ontwikkelen waar de mens mee te kampen heeft. De ziekte heeft een veel milder verloop bij chimpansees. Eerder zijn met behulp van chimpansees (die nu nog gezond en wel in leven zijn) succesvolle vaccins tegen hepatitis A en B ontwikkeld.

De Europese Commissie heeft als opdrachtgever voor het vaccinonderzoek vooraf het gehele onderzoeksprogramma, inclusief het afrondend onderzoek met chimpansees, ethisch, wetenschappelijk en maatschappelijk getoetst. Daarnaast is iedere fase van het onderzoek getoetst op door de Dier Experimenten Commissie (DEC) van het Biochemical Primate Research Centre (BPRC). Op basis van de WOD dient de DEC bij het opstellen van het advies onder meer expliciet de vraag aan de orde te stellen of er alternatieven beschikbaar zijn voor het voorgenomen onderzoek. De DEC heeft recent het onderzoeksvoorstel voor het afrondende onderzoek met 6 chimpansees getoetst. De DEC heeft twee eminente, onafhankelijke, buitenlandse deskundigen gevraagd eveneens een oordeel over het voorgenomen vervolgonderzoek te vellen. Deze deskundigen zijn van oordeel dat het een wetenschappelijk en maatschappelijke relevant en noodzakelijk onderzoek is. Zij oordelen dat alleen door middel van dit onderzoek met chimpansees de beschermende werking van het kandidaat-vaccin kan worden getest en informatie kan worden verkregen die ondersteunend is bij het verantwoord opzetten van klinische proeven bij de mens. De DEC heeft, mede op basis van het oordeel van de beide buitenlandse deskundigen, een positief advies gegeven over het onderzoeksvoorstel. Bij het opstellen van het advies zijn de resultaten betrokken van het voorgaande onderzoek, waarvoor kleinere apen zijn gebruikt. De uitkomst van het vooronderzoek was zodanig veelbelovend dat dit de inzet van chimpansees rechtvaardigt.

3.

Bent u bereid het advies van de Dieren-Experimenten Commissie over het voorziene experiment met de 6 chimpansees openbaar te maken en zo nee, waarom niet?

3.

Nee. Het is niet gebruikelijk dat adviezen van DEC's openbaar worden gemaakt. Overigens kan dit ook niet juridisch worden afgedwongen. De Keuringsdienst van Waren heeft gebruik

gemaakt van de mogelijkheid die de Wet op de Dierproeven haar als toezichthouder biedt en heeft de vergaderingen van de DEC bijgewoond. Hiermee is geborgd dat er een zorgvuldige procedure is gevolgd.

Mede gelet op de maatschappelijke discussie rond het al dan niet openbaar maken van adviezen van DEC's heb ik twee instanties gevraagd mij te nader te adviseren.

Bij de Centrale Commissie Dierproeven ligt een adviesaanvraag van de minister van VWS om mij te adviseren over openheid en openbaarheid bij het functioneren van DEC's. Dit advies wordt in het eerste kwartaal van 2003 verwacht. Ik heb Zon Mw gevraagd de Wet op de Dierproeven te evalueren en hierbij het functioneren van DEC's onderdeel te laten zijn. De uitkomsten van deze evaluatie worden in de tweede helft van 2003 tegemoet gezien.

4.

Heeft u kennis genomen van de uitspraak van het Europees Parlement met betrekking tot het mogelijk stopzetten van het (50%) meefinancieren van het vervolgproject? Wat zou dit voor consequenties hebben voor het vervolgonderzoek na het voorziene experiment met de 6 chimpansees?

4.

In een amendement van de leden Buitenweg en May-Weggen bij de begroting herinnert het Europees Parlement aan zijn wens om het aantal experimenten met dieren te verminderen en zo mogelijk te vervangen door alternatieve proeven; spreekt het zijn ernstige bezorgdheid en afkeuring uit over de omstandigheden waarin primaten ten behoeve van dierproeven worden gehouden in het primatencentrum (BPRC) in Rijswijk in Nederland en verzoekt het de Commissie het Europees Centrum voor de Validering van Alternatieve Methoden (ECVAM) de opdracht te geven te verifiëren of alle proeven die in het BPRC worden uitgevoerd werkelijk noodzakelijk zijn en of er voor deze proeven geen alternatief voorhanden is. Ieder onderzoeksvoorstel wordt door de DEC, alvorens het wordt uitgevoerd, conform de EU-richtlijn en de Nederlandse wet- en regelgeving beoordeeld op wetenschappelijke onderbouwing, de noodzaak van het experiment en de ethische toelaatbaarheid. Expliciet wordt hierbij gekeken naar het al dan niet aanwezig zijn van alternatieven. Als er een alternatief voorhanden is, mag, aldus de Wet op de Dierproeven, een dierproef niet worden uitgevoerd. Toezicht op de uitvoering van wet- en regelgeving berust bij de Voedsel- en Warenautoriteit.

Voorts is, aldus het amendement, het Europees Parlement vastbesloten om de Europese financiering van het BPRC te beëindigen indien het ECVAM een negatief advies uitbrengt, en verzoekt het alle nieuwe proeven met mensapen te schrappen in afwachting van dit advies. Het amendement is ingediend bij en besproken in de begrotingscommissie van het Europees Parlement en daarin goedgekeurd. Plenaire behandeling dient nog plaats te vinden. Voor het vervolg onderzoek ná het voorziene experiment met de 6 chimpansees heeft dit amendement géén consequenties, aangezien daarin géén experimenten met mensapen worden voorzien.

5.

Bent u bereid bovenstaande vragen per omgaande te beantwoorden?

5.

Bij deze.